

מי מוסמך ללוות לרשות המסים אדם שיוצא לפרישה? "המצב בלתי אפשרי, לא כל אחד יכול"

פאנל בהשתתפות אנשי רשות המסים בעבר ובהווה, לצד נציגי יצרנים, העלה לדיון את מצוקתם של מבוטחים שנאלצים להיעזר בכמה אנשי מקצוע | אבי ברוק: הליך תכנון פרישה נכון הוא ראייה רחבה של היבט המיסוי והמוצר

מאת: מערכת עדיף |
15:27 29/05/2019

בין הקדמה והשינויים שמתחוללים ברשות המסים ובחקיקה לבין סוגיות מקצועיות, יש גורם מהותי שנמצא בתווך - איש המקצוע. אי הבהירות הרגולטורית באשר לסמכויותיו ושירותיו עמד במרכז רב השיח 'פרקטיקה בייעוץ מס וליווי מקצועי בפרישה ובעזיבת עבודה', שנערך בכנס 'מתכננים עתיד'.

"כשאני מביט מהצד היום על פורש או חוסך לפנסיה שעוזב מקום עבודה, הוא נמצא בצומת ואומר לעצמו רגע, אני הולך לרו"ח או ליועץ מס שמבין במיסים ויש לו תוכנות להגיש לי דוחות, או שאני אלך ליועץ פנסיוני או סוכן ביטוח, שמבין בתחום הפנסיה ויש לו סימולטורים ותוכנות?", תהה עו"ד (רו"ח) אמיר גבאי, מנהל מרכז תכנון פרישה, פרופיט שירותים פיננסיים, שהנחה את הדיון.

אבי ברוק, אחראי מקצועי במרכז לתכנון פרישה של מגדל, אמר כי ישנם מצבים שאדם מתחיל את הליך תכנון הפרישה על ידי מפגש עם רואי החשבון או סוכן ביטוח, אך לא כל רו"ח יכול לעסוק בתחום כמו שלא כל אדם עם רישיון פנסיוני יכול לעסוק בתכנון פרישה. "זה עולם של התמחות. אנחנו מזהים לפעמים תהליכים מקצועיים לא תקינים. לעיתים זה תהליך שמתעסק בהיבט המוצר או בהיבט המיסוי, ואנחנו חושבים שהליך תכנון פרישה נכון הוא ראייה רחבה של היבט המיסוי והמוצר", הוא אמר.

"ההשלכות עצומות. וצריך להבין שההחלטות במרביתן לא רברסיבוליות. אנחנו מבקשים להגדיר מה הליך ההכשרה של אדם שיוכל להיקרא יועץ או מתכנן פרישה. זאת, כדי שנוודא שבמפגש עם הלקוח, הלקוח קיבל מקסימום ערך מקצועי שעל פיו הוא יקבל החלטה".

גבאי ציין כי "המצב בלתי אפשרי. אני לא מנתח ברמה המשפטית והאתיקה מקצועית, בשורה התחתונה בסופו של דבר צריך להיות פתרון מעשי, כי יושב פורש מול רפרנט במשרד פקיד השומה ונדרש לחתום על טופס 161/ד - בקשה על פטור לפנסיה, היוון קצבה, קיבוע זכויות, ובין היתר חותם על הצהרה שהתייעץ עם יועץ פנסיוני. זה מדיר מתוך התחום את סוכני הביטוח שבעיניי, ברמה המקצועית, אין הבדל בין יועץ פנסיוני לסוכן ביטוח. המצב בלתי הגיוני והופך אנשים ללא לגיטימיים. בא לקוח של סוכן ששירת אותו 40 שנה, ואומרים לו שהוא לא לגיטימי".

"סכנה להיוון לא כדאי"

רו"ח רונית כהן, מנהלת תחום קופות הגמל ברשות המסים, ייצגה את המדינה ושמעה את הטענות. "קודם כל יש הבדל מהותי בין סוכן ביטוח ליועץ פנסיוני, ואחד ההבדלים המשמעותיים הוא אי תלות. אנחנו לא רוצים מצב של אדם שמקבל החלטות בדבר הפרישה שלו כשהן תלויות בשיקולי הכנסות של סוכן ביטוח, ולכן נקבע יועץ פנסיוני לעניין טופס 161/ד".

גבאי תקף את התשובה ואמר כי "עם כל הכבוד, לרשות המסים אין סמכות לציין בטופס וגם לא דרך חקיקה, שהזכות לייצג או להתייעץ בנושא הפנסיה היא של יועץ פנסיוני".

כהן: "בוא נשים דברים על דיוקם. טופס 161/ד הוא לא טופס ייצוג. יש לנו את סעיף 236 שמגדיר מי יכול לייצג, ויועץ פנסיוני לא יכול לייצג. אני לא חושבת שלרו"ח, יועץ מס או עו"ד יש הבנה לגבי המוצר עצמו. הוא יכול להביא לידי מצב שאדם יהווון סכומים לפוליסה עם מקדם מאוד נמוך שלא כדאי להוון אותה. אתה מכיר רו"ח שמבינים בפוליסות? יש מעטים".

גבאי: "דווקא אני מכיר רבים".

כהן: "אני לא יודעת אם הרבה רו"ח ירצו לקחת על עצמם את נושא, גם אם הייתי משנה את הטופס. אני לא מכירה רואי חשבון שיהיו מוכנים לחתום על הצהרה שהם בדקו את שיקולי הנישום. זה לא בתחום העיסוק שלהם. יועץ פנסיוני יכול לייצג יחד עם הנישום. יועץ פנסיוני יכול לשים ניירת ולהגיש והמסמכים יישלחו לנישום. כך שיש פתרונות. אנו באולם של מעל 200 איש. יש משרדים שנותנים

ההחלטות והתקנות כחוק או אחר, סופסוף יסודא או יסודו, ארס המקצוע חבא ארס כל הודע המקצוע סרד ונתן כערך ללקוח. בארס לפעולה הסוגרת - להוציא אישור מפקיד השומה, אם איש המקצוע ביצע את פעולת הייעוץ והתהליך השיווקי כבר נעשה, הוצאת האישור היא פעולה טכנית בלבד", ציין האחראי המקצועי במרכז הפרישה של מגדל.

מנהלת תחום קופות הגמל ברשות המסים השיבה לו. "אנו כרשות מיסים לא רואים בזה פעולה טכנית בכלל. ר"ח, יועץ מס, עבר הכשרה מיסויית, ואני לא יודעת מה ההכשרה של יועץ הפרישה מבחינת מיסוי. היה זה יוגדר בחוק וישנו את סעיף 236 לפקודת מס הכנסה, יכול להיות שיש מקום לדון בזה. כרגע אין מקום".

רו"ח ועו"ד **יעקב קרטה**, לשעבר בכיר ברשות המסים, אמר כי כמי שבא מהמערכת, טופס 161'ד או 161/ד, הם טפסים של מס הכנסה, וכיוון שכך, חלים עליהם כל הדינים שקבועים בפקודת מס הכנסה. "סעיף 236 נותן את ההסמכה לשלושה אנשי מקצוע לייצג, לרבות אותו יועץ, בטפסים של מס הכנסה. אני לא חושב שזה קשור לפרישה. אני לא בטוח שמבחינת אתיקה יועץ פרישה או משווק פנסיוני רשאים לחתום על טופס כזה מבחינת אחריות מקצועית. זה חלק שנלווה לעבודה שלו. זה תוצר נלווה אבל המסמכים מוגשים לרשויות המס וחלים כללי המיסוי", ציין קרטה.

לדבריו, ציבור היועצים הפנסיוניים הוא לא הציבור היחיד שמתרעם. "יש בחוק מיסוי מקרקעין סעיף 109/א שקובע שרו"ח רשאי רק להיות מייצג בחישובים החשבונאים בלבד. יש על זה מאבק עתיר שנים. זה לא משהו שנפרד ולא מכירים אותו", הוא אמר.

רונית, מה עוד נמצא אצלכם על השולחן?

כהן: "תחום מיסוי קופות הגמל ומענקי פרישה, כמו שאתם יודעים, מורכב ועובר שינויים חדשות לבקרים, הן שינויים שקשורים בפקודת מס הכנסה והן בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים שתלוי ברשות שוק ההון.

"תיקון 232 שעוסק בעניין של השלמות לרכיב הפיצויים לקופת גמל לקצבה. ישנה תקנה 19 שאני מקווה שבטווח של עד חודשיים, בלי להתחייב, תצא לפועל ומתייחסת גם כן להשלמות לרכיב הפיצויים, התייחסות של רצף קצבה ורצף פיצויים, ומה קורה כשמעסיק מפקיד להשלמה ומעוניין למשוך כספים לקופה המרכזית. עניין נוסף הוא סעיף 1ג/8 שעוסק פריסת שכר, מענקים וקצבאות, נושא שמשנת 2008 לא יצא לגביו חוזר ועכשיו הגיעה העת לעדכן אותו.

"אנחנו מבקשים לאפשר כי בהתקיים תנאים מסוימים יוכל החוסך למשוך כספים ללא ניכוי מס במקור. לא פטור ממס, אלא פטור מניכוי מס במקור. אם יש לאדם סכום פיצויים שלא משך והוא לא עולה על 60,000 שקלים, המטרה היא שהוא שלא יגיע למשרד פקידי השומה אלא הקופה תקבל הצהרה ממנו לגבי ההכנסות שלו ובהתאם אנחנו ניתן לו פטור מניכוי מס במקור", אמרה כהן.

האם אתם הולכים לעשות תהליך דומה לזה שאפשר משיכת כספים פטורה ממס בקופות הרדומות של עד 8,000 שקלים?

כהן: "לא, זה פטור ממס. הייתה תקופה מסוימת שהייתה הוראה של מירי סביון שהתייחסה לזה אבל הפטור לא כולל קופות גמל לחיסכון ואז ישנם מצבים שלא נכנסים לפטור. לכן אמרנו שאנחנו רוצים להחיל את זה לגבי הכלל ולגבי כספי הפיצויים. זה אמור לעבוד דרך החברות, כאשר המטרה היא להפחית בירוקרטיה וצורך בהגעה למשרדי השומה".

לקראת סיום הפאנל, עברה זכות הדיבור לקרטה, שביקש להעלות את נושא המסלקה הפנסיונית. "בתור אחד שראה תהליכים ברשות המסים, אני יודע שזו לא תשובה מהמותן אבל אני כן חושב שאם רשות המסים רוצה לעשות דברים שיהיו מונגשים לציבור הרחב, וזו זכות לכל נישום שפורש שתהיה לו אפשרות לא להוציא מסלקה פנסיונית ב-40 שקלים אלא שיהיה ממשק בתוך האתר של רשות המסים. היום בלי סיוע מסוכן פנסיוני אי אפשר לבצע את זה", הוא אמר.

ברוק הקשה עליו ושאל האם כאשר ישנו דוח מרכז, אין צורך בבעל רישיון. "צריך, אם משנים ועוברים מקופה לקופה".

כהן אמרה מצדה כי צריך בנושא זה לשים דברים על השולחן. "המסלקה הינה תחת פיקוח של רשות שוק ההון ולא רשות המסים. באחד ממשרדי השומה היה נישום שביקש למשוך סכום צבירה מזערי. ביקשו דוח מסלקה. אני רואה עצמי כאחת שקצת מבינה בלקרוא נתונים ומסים, לא הצלחתי לקרוא את הנתונים שיש שם. לא ידעתי על מה להסתכל. ראיתי דוח א' דוח ב', לא ידעתי על מה להסתכל. פנינו לניר בן שמש שהוא מנהל המסלקה הפנסיונית ברשות שוק ההון וביקשנו דו"ח לצורכי מס. אותו אדם ייכנס למסלקה ותהיה לו אפשרות להוציא דוח לצרכי מס בשאלתה ספציפית. זה יקל מאוד על ציבור העמיתים שניגשים ומשלמים אגרה של 40 שקלים ומקבלים מידע שאין מה לעשות איתו ומצד שני גם ברשות המסים נדע לקרוא נתונים, מאחר וזה נעשה בשיתוף איתנו. הנושא הזה נמצא בשלבי עבודה סופיים ואני מקווה שהוא יתגבש לגמרי עד סוף השנה", היא אמרה.

"הזכרתם כמה שחקנים ואני ערה לשחקנים במשחק הזה. מה שאני רואה לנגד עיניי זה את הפורשים. מטרתי שאותם פורשים לא יהיו מטורטרים. פחות מעניין אותי 'חותם על 161/ד או לא', יועץ פנסיוני מייצג פחות מעניין אותי, אני רואה אדם שמטורטר ומגיע למשרדי השומה. גם בעניין הזה יש הליך עבודה שעושים. לגבי ממשק דיגיטלי, דברים כאלה לא קורים מהיום להיום אלא אורכים לא מעט זמן. גם בנושא הזה אנו בתהליך עבודה בפרויקט שנקרא 'ישראל דיגיטלית'. זהו פרויקט שאמור לשלב את כל השחקנים במגרש. רשות שוק ההון, המסלקה, הגופים ורשות המסים".

כתבות נוספות בתחום

מלחמת ההאקרים עוברת לפיננסים: אתר הבורסה והבנק הבינ"ל הותקפו הבוקר

האתרים לא נפרצו אך עומס נרשם בכניסה לאתר הבורסה והאתר השיווקי של הבנק הבינ"ל. לא הוצאו פרטי לקוחות ומערכות המסחר המשיכו לפעול כסדרן

מעלות מעלה דירוג קבוצת הפניקס ל- +iA

בחברת הדירוג מעריכים כי קבוצת דלק עשויה למכור את אחזקותיה בהפניקס בשנתיים הקרובות

עדיין אין תגובות לכתבה זו.

כל הזכויות שמורות לעדיף תקשורת 2013
